

Potentia autem, vt calefaciendi in pyrethro. castoreo, pipere: refrigerandi in hyoscyamo, mandragora. His potentia hæc *δυναμεις* insunt, & nisi aliud accedat, quæ facultatem in actum deducat, calefacere vel refrigerare non poterunt. Quæ huius facultatis sit essentia, diuersæ sunt opinione, vt auctor est Galenus *b*. Alii enim censere huius facultatis essentiam cognosci non posse, vt Sceptici philosophi, & inter Medicos Empyrici existimauerunt. Alii cognosci posse voluerunt, & horum aliqui ad magnitudines & figuras corpusculorum ac metuum, quos *ὄργανος* & *ἰσχύριος* appellant, referunt. Alii, vt Galenus, ad caliditatem, frigiditatem, humiditatem & siccitatem pro prima elementorum constitutione regulere, vt etiam *3. temper.* ostenditur. Dixit ergo Galenus, esse causam *quandam*, quoniã facultas non est vere causa, sed qualitas quædam, cuius medio causæ agant, & cum actio omnis à forma proficiscatur, vt dixit Aristoteles, necessum erit, vt causa, quæ per hanc facultatem agit, sit forma quædam.

Forma ergo inquirenda, qua inuenta, quot sint facultates, inueniemus. Corpora, quibus Medici vtuntur, vel vitam habuerunt, (raro enim viuentibus vtimus) vel vita caruerunt. Viuentia tres formas habent: Animam, quæ forma est. Temperiem ex quatuor qualitatibus; & totius compositi formam, quæ forma substantialis vel tota substantia dicitur. Anima proprias habet facultates, quibus agit. At vegetatiua Aristotelicæ, vel vt Galeno *d*, naturalis, habet attractricem, retentricem & expultricem, quas Galenus alteratricis facultatis ministras

*b 1. simp. 1.*

*c 2. de ani-  
ma 4.*

*d 3. temp. 4.*

*stras*